

2023 Beskæftigelsen

1. Indledning

I denne statistik belyses beskæftigelsen på det grønlandske arbejdsmarked. Den grønlandske beskæftigelsesstatistik er en statusopgørelse over, hvor mange personer der er beskæftiget pr. måned i løbet af et år.

Beskæftigelsesstatistikken udarbejdes på baggrund af alle fastboende borgere i Grønland, der primo måneden er fyldt 15 år.

Den grønlandske beskæftigelsesstatistik udarbejdes så vidt muligt i henhold til retningslinjerne beskrevet af The International Labour Organisation (ILO), der er den internationale arbejdsorganisation under FN. Beskrivelse af ILOs definition af beskæftigelse samt retningslinjer findes i afsnit 4.1.

Publikationen er opdelt i tre kapitler, der kan læses samlet eller hver for sig. I kapitel 2 præsenteres de centrale opgørelser fra beskæftigelsesregistret. Med fokus på såvel geografi som demografi giver analyserne i dette kapitel et bredt indblik i beskæftigelsesforholdet på det grønlandske arbejdsmarked.

Kildematerialet samt øvrigt datamateriale bag statistikken gennemgås i kapitel 3, mens retningslinjer, definition af beskæftigelse, metodebeskrivelse, fejkilder m.m. gennemgås i kapitel 4.

Detaljerede elektroniske oplysninger om den grønlandske beskæftigelse gennem perioden 2016-2023 findes i Grønlands Statistikbank på hjemmesiden bank.stat.gl. Ved hjælp af Statistikbanken er det muligt at skræddersy tabeller ved at kombinere forskellige variable såsom alder, køn, bosted, fødested og uddannelsesniveau.

Revisioner i denne publikation

Personer, der indhandler ved andre virksomheder end virksomheder inden for landbrug og fiskeri, bliver nu flyttet til branchen fiskeri. Dette har medført små ændringer mellem brancherne sammenlignet med tidligere publikationer.

Beskæftigelsen i hovedtræk

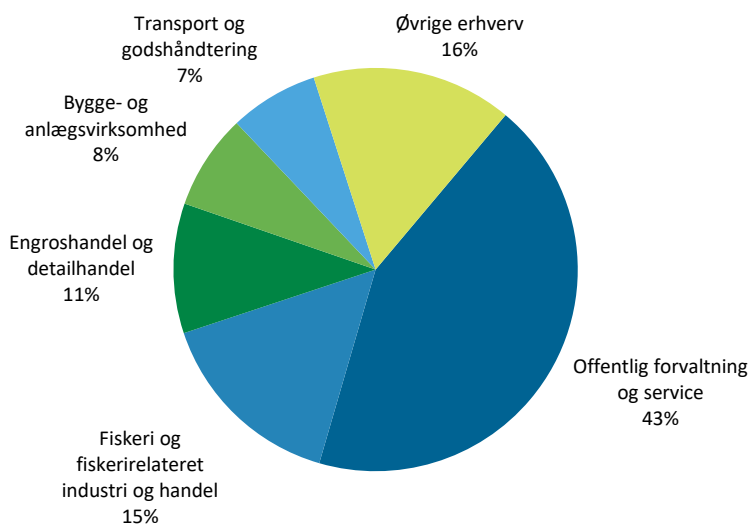
2. Beskæftigelsen i hovedtræk

I det følgende kigges der nærmere på hovedbeskæftigelsen blandt fastboende borgere i Grønland. Hovedbeskæftigelsen defineres som den ansættelse, hvor den enkelte person i en given måned opnår den højest registrerede månedsløn, idet begrebet *månedsløn* omfatter regulær lønudbetaling, betaling for indhandling, overskud af egen virksomhed m.fl. For nærmere af beskrivelse af behandling af indhandling og overskud af egen virksomhed se afsnit 4.2.1 og 4.2.2. Den fastboende befolkning i Grønland defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som primo måneden er fyldt 15 år. Hvor intet andet angives, er der tale om gennemsnitlig månedlig hovedbeskæftigelse.

I 2023 var 29.339 personer gennemsnitligt i beskæftigelse pr. måned, definition af beskæftigelse kan ses i afsnit 4.1. Dette er en stigning på 208 personer ift. året før, hvilket svarer til en stigning på 0,7 pct. Stigningen var forventet, idet Grønlands Statistiks månedlige opgørelser over registrerede arbejdssøgende har indikeret et fald i månedlige gennemsnit fra 2022 til 2023.

Offentlig forvaltning og service er landets største arbejdsgivende erhverv. Således var 12.730 personer gennemsnitligt beskæftiget indenfor offentlig forvaltning og service pr. måned i 2023. Det svarer til 43 pct. af den samlede beskæftigelse, jf. figur 1. *Fiskeri samt fiskerirelateret industri og handel* beskæftiger månedligt 4.517 personer svarende til 15 pct. af den samlede beskæftigelse. Indenfor *handel, bygge- og anlægsvirksomhed samt transport og godshåndtering* beskæftiges henholdsvis 11 pct., 8 pct. og 7 pct.

Figur 1. Beskæftigelsen i 2023 fordelt på erhverv

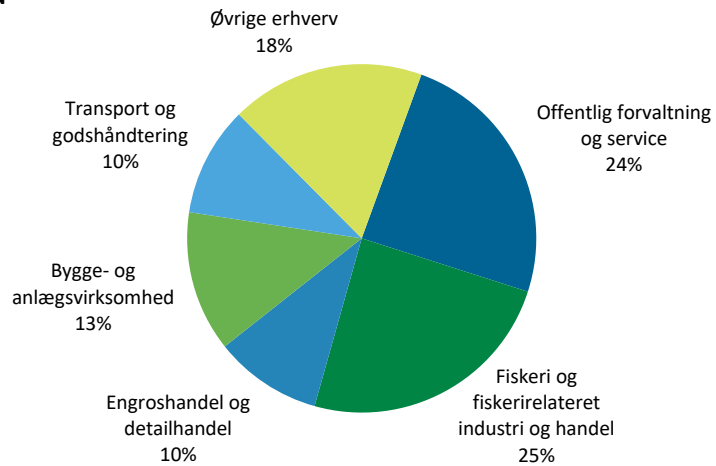

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB01>

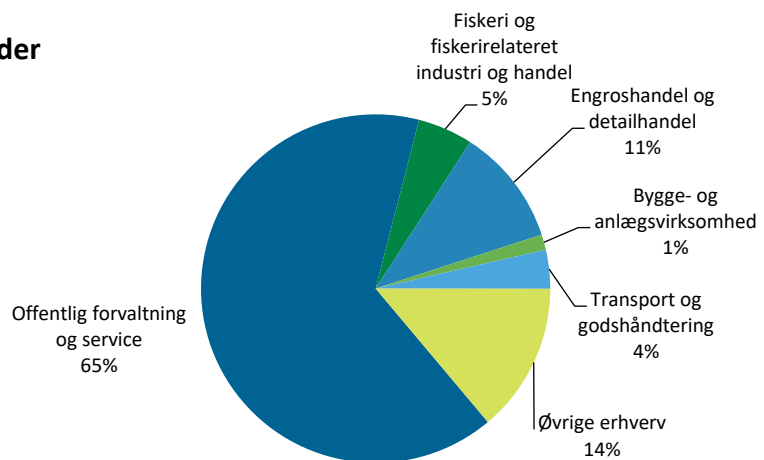
Som det fremgår af figur 2, er det særligt kvinderne, der finder beskæftigelse indenfor det offentlige. Således er godt og vel seks ud af ti kvinder beskæftiget indenfor offentlig forvaltning og service. Handelsvirksomheder er ligeledes blandt de typiske arbejdspladser hos kvinderne. Blandt mændene er de to største brancher fiskeri og fiskeri relateret industri og handel samt offentlig forvaltning og service. Tilsammen beskæftiger disse to erhverv omtrent halvdelen af alle beskæftigede mænd. Virksomheder indenfor byggeri og anlæg, handel samt transport er ligeledes blandt mændenes typiske arbejdspladser.

Figur 2. Erhvervsbeskæftigelsen i 2023 blandt mænd og kvinder

Mænd

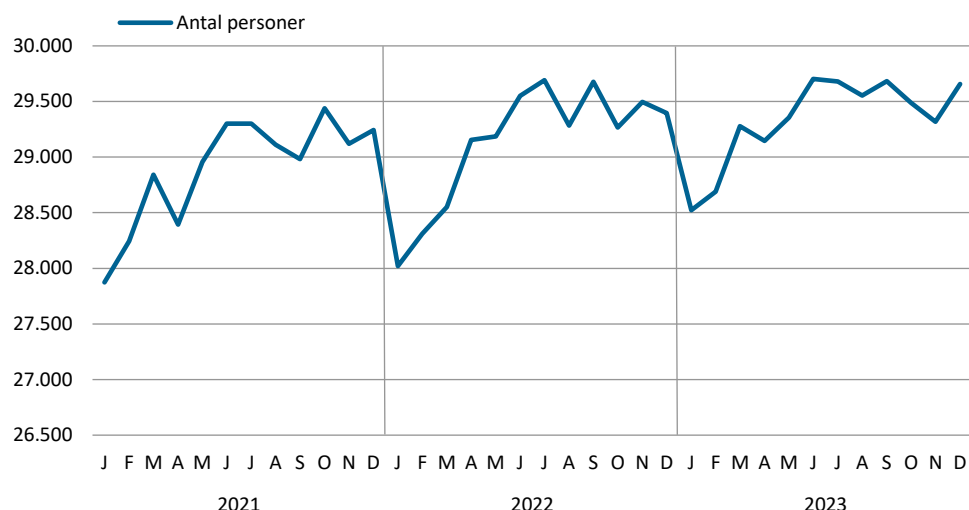
Kvinder

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB01>

Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel beskæftigede gennemsnitligt 4.517 personer pr. måned i 2023. Heraf havde 1.726 personer en hovedbeskæftigelse som *indhandler*.

Den månedlige beskæftigelse følger en forholdsvis fast rytme med betydelige sæsonudsving hen over året, jf. figur 3. Beskæftigelsen er lavest i januar og er højest midt på året. I enkelte andre måneder er der en mindre stigning eller et mindre fald, som det ikke har været muligt at korrigere for.

Figur 3. Månedsvise beskæftigelse

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB09>

Når beskæftigelsen fordeles på hovederhverv, er der en relativ stor variation kommunerne imellem, jf. oversigt 1. Offentlig forvaltning og service er det største arbejdsgivende erhverv i alle kommuner. Men fiskeri og fiskerirelateret industri og handel spiller eksempelvis en langt større rolle i Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik og Qeqqata Kommunia end i landets øvrige kommuner. Således er henholdsvis 31,1 pct. i Avannaata Kommunia, 22,0 pct. i Kommune Qeqertalik og 17,6 pct. i Qeqqata Kommunia beskæftiget indenfor fiskeri og fiskerirelateret industri og handel, mens erhvervet blot står for 7,9 pct. af beskæftigelsen i Kommuneqarfik Sermersooq.

Oversigt 1. Beskæftigelse i erhvervene fordelt på kommunerne, 2023

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Alle brancher	2.974	12.862	4.745	3.025	5.687
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel	78	2	2	1	0
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	238	1.010	833	667	1.769
Råstofindvinding	22	53	8	2	1
Fremstillingsvirksomhed	6	140	51	19	15
Energi- og vandforsyning	47	161	57	65	94
Bygge- og anlægsvirksomhed	237	1.056	381	203	361
Engroshandel og detailhandel	325	1.356	527	312	535
Transport og godshåndtering	204	1.188	326	143	223
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	104	424	164	50	162
Information og kommunikation	30	426	30	41	28
Pengeinstitut og finansvirksomhed	14	157	18	6	13
Fast ejendom	20	161	101	15	29
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	16	239	21	5	17
Administrative tjenesteydelser og hjælpe-tjenester	27	257	77	9	39
Offentlig forvaltning og service	1.500	5.608	1.992	1.412	2.218
Øvrige serviceerhverv	21	225	47	16	21
Uoplyst	86	399	110	61	165

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB03>

I oversigt 2 ses udviklingen i den gennemsnitlige hovedbeskæftigelse pr. måned i de enkelte distrikter i perioden 2018-2023.

Den største beskæftigelse findes – ikke uventet – i distriktet Nuuk, hvor 11.023 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse i 2023.

Samlet set steg beskæftigelsen med 0,7 pct. Fra 29.131 personer i 2022 til 29.339 personer i 2023. Størst relativ fremgang var der i distrikterne Ittoqqortoormiit, Ilulissat og Paamiut, hvor beskæftigelsen steg med henholdsvis 6,1, 2,7 og 2,3 pct. Størst absolut fremgang var der i Nuuk distriktet, hvor 198 personer yderligere var i beskæftigelse i 2023 sammenlignet med året før. Det svarede til en stigning på 1,8 pct.

I modsætning hertil stod en række distrikter overfor en nedgang i beskæftigelsen i 2023. Størst nedgang var der i distrikterne Qaanaaq, Kangaatsiaq og Qasigiannguit, hvor beskæftigelsen faldt med henholdsvis 6,7 pct., 4,3 pct. og 4,0 pct. Distrikterne Qeqertarsuaq, Upernavik, Uummannaq, Narsaq og Maniitsoq stod ligeledes overfor en nedgang i beskæftigelsen med fald på op til 2,5 pct., jf. oversigt 2.

Oversigt 2. Beskæftigelse i distrikterne

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hele landet	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Nanortalik	710	702	704	681	676	679
Qaqortoq	1.525	1.536	1.519	1.537	1.536	1.538
Narsaq	757	747	771	771	761	758
Paamiut	654	647	615	598	564	577
Nuuk	9.899	10.069	10.240	10.587	10.825	11.023
Maniitsoq	1.669	1.662	1.595	1.591	1.571	1.568
Sisimiut	3.162	3.176	3.175	3.198	3.154	3.177
Kangaatsiaq	548	526	532	526	541	518
Aasiaat	1.522	1.478	1.505	1.509	1.507	1.509
Qasigiannguit	611	630	607	596	599	575
Ilulissat	2.472	2.598	2.582	2.651	2.716	2.789
Qeqertarsuaq	439	440	431	437	434	423
Uummannaq	1.225	1.245	1.248	1.211	1.231	1.219
Upernavik	1.319	1.389	1.370	1.408	1.387	1.359
Qaanaaq	343	354	347	332	344	321
Tasiilaq	1.132	1.091	1.023	1.059	1.079	1.089
Ittoqqortoormiit	154	147	154	161	163	173

Anm.: Totalen for hele landet indeholder også lokaliteter udenfor kommunal inddeling.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB03>

Beskæftigelsesgraden er et udtryk for andelen af beskæftigede personer i forhold til den samlede fastboende befolkning. Den fastboende befolkning omfatter personer bosiddende i landet både primo og ultimo det pågældende år, og som primo måneden er fyldt 15 år.

Som det fremgår af oversigt 3, steg beskæftigelsesgraden blandt de fastboende fra 66,1 pct. i 2018 til 67,6 pct. i 2023.

Den højeste beskæftigelsesgrad findes blandt de 40-44 årige, hvor 70,5 pct. af den fastboende befolkning var i beskæftigelse i 2023. Størst absolut beskæftigelse samme år findes imidlertid blandt de 30-34 årige, hvor 3.776 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned.

Oversigt 3. Beskæftigelse, beskæftigelsesgrad samt fastboende befolkning fordelt på alder 2018 og 2023

	Samlet befolkning ¹		Beskæftigelse i gennemsnit pr. måned		Beskæftigelsesgrad i gennemsnit pr. måned	
	Personer				Pct.	
	2018	2023	2018	2023	2018	2023
Alle	42.671	43.430	28.204	29.339	66,1	67,6
15-19 år	3.958	3.794	1.064	1.063	26,9	28,0
20-24 år	4.771	4.159	2.572	2.303	53,9	55,4
25-29 år	5.216	4.996	3.263	3.166	62,6	63,4
30-34 år	4.751	5.521	3.145	3.776	66,2	68,4
35-39 år	4.158	4.814	2.866	3.343	68,9	69,4
40-44 år	3.391	4.105	2.380	2.893	70,2	70,5
45-49 år	4.038	3.338	2.754	2.346	68,2	70,3
50-54 år	5.828	3.899	3.967	2.650	68,1	68,0
55-59 år	5.049	5.469	3.211	3.662	63,6	67,0
60 år-pensionsalderen	4.072	5.649	2.363	3.375	58,0	59,7
Over pensionsalderen	4.275	4.475	619	761	14,5	17,0

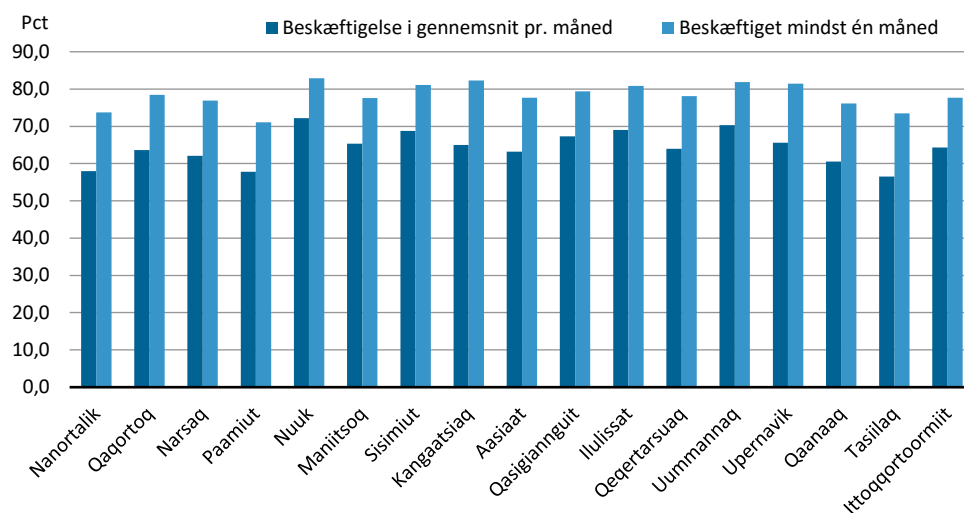
Anm.: Det understreges, at ledighedsprocenten ikke kan udledes af tabellen.

Noter: 1) Den fastboende befolkning defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som ultimo året er fyldt 15 år.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB05>

I figur 4 vises, hvor stor en andel af den fastboende befolkning, der var i beskæftigelse i mindst én måned i 2023, samt hvor stor en andel, der gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned i 2023.

Figur 4. Beskæftigelsesgrad i distrikterne, 2023

Anm.: Den fastboende befolkning defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som primo måneden er fyldt 15 år.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB05>

Som det fremgår af figur 4 er der visse geografiske forskelle. Således var mere end 80 pct. af den fastboende befolkning i Nuuk, Sisimiut, Kangaatsiaq, Ilulissat, Uummannaq og Upernavik distrikterne i beskæftigelse i mindst én måned i 2023.

For Nanortalik, Paamiut og Tasiilaq udgjorde beskæftigelsesgraden for mindst én måneds beskæftigelse i 2023 under 74 pct.

Nuuk distriktet havde ligeledes den højeste beskæftigelsesgrad pr. måned. Således var gennemsnitlig 72,2 pct. af befolkningen i Nuuk distriktet i beskæftigelse, mens beskæftigelsesgraden var mindst i Tasiilaq distriktet med 56,5 pct.

Oversigt 4. Beskæftigelse fordelt på nationalitet

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alle	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Danmark (født i Grønland)	24.896	25.199	25.010	25.420	25.553	25.529
Danmark (født uden for Grønland)	2.839	2.748	2.835	2.826	2.752	2.670
Europa	170	162	161	180	201	194
Uden for Europa	299	383	464	475	626	947

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB07>

I oversigt 4 og oversigt 5 gives et indblik i beskæftigelsen blandt fastboende fordelt på nationalitet. Af diskretionsmæssige hensyn er nationaliteterne grupperet. Danske statsborgere er opdelt efter fødested, henholdsvis i Grønland samt uden for Grønland. Resten er opdelt i Europa og uden for Europa.

Oversigt 5. Beskæftigelse efter nationalitet og erhverv, 2023

	Alle	Danmark (født i Grønland)	Danmark (født uden for Grønland)	Europa	Uden for Europa
Alle brancher	29.339	25.529	2.670	194	947
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel	83	81	2	0	0
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	4.517	4.118	165	11	224
Råstofindvinding	85	57	24	4	0
Fremstillingsvirksomhed	231	206	22	1	2
Energi- og vandforsyning	424	362	58	2	2
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.239	1.724	339	54	121
Engroshandel og detailhandel	3.055	2.640	221	6	187
Transport og godshåndtering	2.087	1.853	200	17	17
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	903	555	103	6	239
Information og kommunikation	555	451	95	4	5
Pengeinstitut og finansvirksomhed	208	158	49	1	1
Fast ejendom	325	293	26	1	4
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	298	194	95	5	4
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	449	284	80	8	77
Offentlig forvaltning og service	12.730	11.633	1.006	59	32
Øvrige serviceerhverv	330	273	38	2	18
Uoplyst	822	646	148	14	14

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB07>

I oversigt 6 vises den gennemsnitlige månedlige beskæftigelse fra hovedbeskæftigelse fordelt efter den beskæftigedes højest fuldførte uddannelse.

Oversigt 6. Beskæftigelse efter højest fuldført uddannelse

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alle	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Folkeskole	14.573	14.570	14.240	14.179	14.216	14.268
Gymnasieuddannelse	1.434	1.517	1.524	1.570	1.593	1.628
Erhvervsuddannelse: Samlet	6.763	6.849	6.914	7.156	7.223	7.266
- Erhvervsuddannelse: Kunst og humaniora	173	182	184	193	193	194
- Erhvervsuddannelse: Erhverv, administration og jura	905	924	933	965	968	992
- Erhvervsuddannelse: Ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion ..	2.354	2.372	2.383	2.452	2.461	2.448
- Erhvervsuddannelse: Landbrug, skovbrug, fiskeri og veterinær	267	265	263	262	275	288
- Erhvervsuddannelse: Sundhed og velfærd	1.631	1.650	1.657	1.696	1.711	1.729
- Erhvervsuddannelse: Servicesektor	1.331	1.356	1.393	1.482	1.498	1.493
- Erhvervsuddannelse: Øvrige	102	100	100	107	116	121
Suppleringskursus	1.137	1.147	1.167	1.221	1.227	1.223
Videregående uddannelse	4.297	4.408	4.623	4.774	4.872	4.954

Anm.: Eksempler på konkrete uddannelser indenfor de enkelte uddannelsesgrupper findes på Grønlands Statistiks hjemmeside: www.stat.gl

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB08>

Som det fremgår af oversigt 6, har næsten halvdelen af alle beskæftigede ikke fuldført anden uddannelse end folkeskolen.

Kildemateriale

3. Kildemateriale

Beskæftigelsesstatistikken udarbejdes på baggrund af en række kilder, der bearbejdes og sammenstykkedes til et samlet og fuldt dækkende register over beskæftigelsen på det grønlandske arbejdsmarked. I dette kapitel gives en introduktion til de enkelte kilder bag statistikken.

Månedsspecifikationer

Beskæftigelsesstatistikens kildemateriale er de såkaldte månedsspecifikationer, der stammer fra arbejdsgivernes månedlige indberetninger til Skattestyrelsen. I månedsspecifikationerne fordeles løn og skat fra virksomhederne på de enkelte ansatte. De sidste 3 års data opdateres årligt, så der kan være ændringer i årets publikation sammenlignet med sidste års udgave.

Personorienteret indkomstregister

Ovenstående kilder dækker imidlertid ikke alle personer i beskæftigelse. Således mangler bl.a. de selvstændigt erhvervsdrivende. Den manglende beskæftigelse, som ikke indgår i månedsspecifikationerne, imputeres fra oplysninger om A-indkomst, indhandling og resultat af egen virksomhed fra Grønlands Statistiks personorienterede indkomstregister, der dannes til indkomststatistikken på baggrund af Skattestyrelsens ligningsmateriale baseret på de årlige selvangivelser.

Kommunale udbetalinger af indkomsterstattende ydelser

Med baggrund i det fællesoffentlige lønsystem, findes de kommunale udbetalinger af indkomst-erstattende ydelser. Disse ydelser er alderspension, førtidspension, tjenestemandspension og arbejdsmarkedsydelse. Disse ydelser fratrækkes i månedsspecifikationerne.

Det Centrale Virksomhedsregister

Ved hjælp af Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) er det muligt at knytte brancheoplysninger på de enkelte virksomheder, og dermed fordele beskæftigelsen på erhvervskategorier. I CVR er hver registreret virksomhed tildelt en branche ud fra virksomhedens primære aktivitet. De enkelte brancheoplysninger tildeles i henhold til Dansk Branchenomenklatur (DB07).

Brancheinddelingen modificeres en anelse i beskæftigelsesstatistikken. Således flugter beskæftigelsesstatistikens hovederhverv ikke fuldstændig med brancheinddelingen i CVR. Motivationen bag denne modifikation er, at flere større virksomheder – særligt med tilknytning til fiskeri, som direkte eller indirekte har aktivitet indenfor fiskeriet – er registreret under andre brancher i CVR. Dette forhold ville – uden modifikation – betyde, at beskæftigelsen i enkelte brancher – særligt indenfor fiskeriet – blev undervurderet, mens beskæftigelsen i andre brancher – primært indenfor handel og industri – omvendt blev overvurderet.

Branchemodifikationen er foretaget således, at enkelte virksomheder omplaceres efter deres brancherelation. Det betyder, at hovederhvervet *Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel* foruden fiskere også inkluderer virksomheder med aktivitet indenfor forarbejdning og handel med fisk og fiskeprodukter. Tilsvarende omfatter hovederhvervet *Landbrug, skovbrug og relateret industri* ligeledes virksomheder med aktivitet indenfor slagtning af landbrugsdyr. Endelig består hovederhvervet *Råstofindvinding* foruden

virksomheder med aktivitet indenfor minedrift, også af virksomheder med direkte råstofrelateret aktivitet som eksempelvis geologiske undersøgelser.

Helt konkret udføres branchemodifikationen efter følgende plan, hvor virksomhederne flyttes på baggrund af deres branchekode (DB07) eller på baggrund af deres CVR-nummer.

Branchemodifikation, tildeling af nyt hovederhverv

DB07 branchekode	CVR-nummer Virksomhed	Rykker fra hovederhverv	Rykker til hovederhverv
10.11.90	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
10.20.10	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
10.20.20	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
46.38.10	-	Engroshandel og detailhandel	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
71.12.40	-	Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	Råstofindvinding
-	18534975 Neqi	Fremstillingsvirksomhed	Landbrug, skovbrug og relateret industri
-	25025490 Isortoq Rensdyrstation	Fremstillingsvirksomhed	Landbrug, skovbrug og relateret industri

Befolkningsregister

Den fastboende befolkning, der er statistikkens analysegrundlag, afgrænses ved hjælp af Grønlands Statistiks befolkningsregister. Registret anvendes endvidere til at knytte demografiske oplysninger – såsom bopæl, alder og køn – på beskæftigelsen. Alle demografiske oplysninger opgøres ultimo året. Alder udregnes ultimo forrige måned, så pensionsalderen udregnes korrekt.

Uddannelsesregister

Statistikkens uddannelsesoplysninger stammer fra Grønlands Statistiks register over højest fuldførte uddannelser (HFU), der opgøres ultimo året. Inddelingen i uddannelsesgrupper foretages med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der aggregeres til fem uddannelsesniveauer med *Folkeskole* som det laveste niveau og *Videregående uddannelse* som det højeste. Der foretages endvidere en underopdeling af gruppen *Erhvervsuddannelser* på syv undervisningssektorer. For yderligere information omkring uddannelse og undervisningssektorer henvises til metodebeskrivelsen i seneste publikation af befolkningens uddannelsesprofil.

Barsel

Dem som får barselsdagpenge udtrækkes af det fællesoffentlige lønsystem. I de 3 måneder før barsel, findes den beskæftigelse i månedsspecifikationer hvor indkomsten er størst. Denne beskæftigelse er branchen i barselsperioden.

Metode og begreber

4. Metode og begreber

Den grønlandske beskæftigelsesstatistik udarbejdes så vidt muligt i henhold til retningslinjerne beskrevet af The International Labour Organisation (ILO), der er den internationale arbejdsorganisation under FN. I dette kapitel gives en introduktion til ILOs retningslinjer. Derefter gives en metodebeskrivelse bag beskæftigelsesstatistikken, og der afrundes med en gennemgang af potentielle fejlkilder.

4.1 Definition af beskæftigelse

ILO definerer i korte træk beskæftigelse som en person, der i en given referenceperiode har udført arbejde i mindst én time. Referenceperiodens længde er ikke klart defineret, men ILO anbefaler en relativ kort periode på én dag eller én uge. Endvidere anbefaler ILO at definere en minimumsalder for arbejdsstyrken ud fra forholdene i det enkelte land. Der anbefales imidlertid ikke en øvre aldersgrænse.

Det grønlandske kildemateriale muliggør en referenceperiode på én måned, hvilket er betydeligt længere end ILO's anbefaling. Kildematerialet giver imidlertid ingen information om arbejdstid i den pågældende måned, men udelukkende om udbetalt løn i den pågældende måned.

For at begrænse effekten af den relativt lange referenceperiode, hæves det grønlandske beskæftigelseskriterie til mindst 20 timers arbejde på én måned. Arbejdstiden estimeres som forholdet mellem udbetalt løn og SIKs mindsteløn (timeløn) for ikke-faglærte arbejdere over 18 år.

Med en typisk arbejdsdag på otte timer samt en måned bestående af 20 arbejdsdage, svarer det grønlandske beskæftigelseskriterie således til ILO-kriteriet med 1 timers arbejde på én dag. Det grønlandske beskæftigelseskriterie er således lettere opnåeligt, da referenceperioden er en måned, men vurderes at være det bedst mulige kriterie ift. kildematerialet.

Oversigt 7. Antal hovedbeskæftigede efter branche og grænse for at være beskæftiget i 2023

	10	20	30	40	50	60	70	80
Alle brancher	29.877	29.339	28.770	28.225	27.653	27.066	26.479	25.907
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel	86	83	81	80	78	77	76	74
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	4.603	4.517	4.405	4.296	4.191	4.087	3.978	3.877
Råstofindvinding	86	85	85	84	84	84	83	81
Fremstillingsvirksomhed	237	231	225	218	212	206	200	193
Energi- og vandforsyning	427	424	422	419	417	414	411	408
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.260	2.239	2.212	2.186	2.155	2.120	2.089	2.046
Engroshandel og detailhandel	3.142	3.055	2.957	2.863	2.773	2.682	2.598	2.507
Transport og godshåndtering	2.107	2.087	2.067	2.049	2.029	2.009	1.987	1.961
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	939	903	866	833	803	769	741	714
Information og kommunikation	563	555	551	546	543	542	540	538
Pengeinstitut og finansvirksomhed	208	208	207	207	207	207	207	207
Fast ejendom	329	325	322	318	316	312	308	303
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	302	298	293	291	288	287	285	283
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	463	449	436	425	414	399	384	374
Offentlig forvaltning og service	12.964	12.730	12.522	12.315	12.106	11.872	11.651	11.422
Øvrige serviceerhverv	341	330	317	304	293	284	275	262
Uoplyst	822	822	804	790	744	715	667	656

Anm.: Grænsen er antal timer på mindstelønnen.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB10>

Grænsens betydning for at være i beskæftigelse og for antal beskæftiget kan ses i oversigt 7. Ved en lav grænse vil der være flere i at beskæftige og ved en højere grænse færre i beskæftigelse.

På denne baggrund har Grønlands Statistik valgt at definere, at en person er i beskæftigelse i en given måned, såfremt:

- Personen har udført lønnet arbejde eller optjent anden erhvervsrelateret indkomst f.eks. ved indhandling eller i form af overskud af egen virksomhed i den pågældende måned.
- Indtægter fra dette arbejde som minimum svarer til det beløb, som 20 timers arbejde ville indbringe med en timesats svarende til mindstelønnen for ikke-faglærte arbejdere ifølge den på tidspunktet gældende overenskomst mellem SIK og Naalakkersuisut.
- Personen er fyldt 15 år ultimo måneden.

4.2 Datavalidering

Kildematerialet, der ligger til grund for beskæftigelsesstatistikken, er skabt med et administrativt formål, hvilket i nogen grad begrænser materialets statistiske anvendelighed. Betydningen af, hvorvidt en lønudbetaling registreres for juni eller december, er formentlig væsentlig mindre i en skattemæssig sammenhæng, end den er i en statistisk kontekst. Som følge heraf er det af afgørende betydning for opgørelsernes kvalitet, at der foretages datavalidering.

Af månedsspecifikationerne er det ikke muligt at afgøre, hvorvidt en kommunalt registreret lønudbetaling vedrører en arbejdsrelateret lønudbetaling, eller om der er tale om en ikke-beskæftigelsesrelateret udbetaling f.eks. i form af en social ydelse. For at kunne anvende månedsspecifikationerne til estimering af beskæftigelsen er det derfor nødvendigt at rense materialet for udbetaling af sociale ydelser m.fl. Dette sker ved hjælp af fællesoffentlige lønsystem. Med udgangspunkt i dette register opgøres den månedlige udbetaling af indkomsterstøttende ydelser fordelt på de enkelte modtagere. Udbetalingerne frasorteres efterfølgende i de til kommunerne knyttede månedsspecifikationer.

Samme problematik gør sig gældende i andre brancher, der også udbetaler ikke-beskæftigelsesrelateret A-indkomst. Idet det antages, at beskæftigelsen er minimal i forhold til antallet af ikke-beskæftigede personer, der modtager ydelser fra disse brancher, er beskæftigede i danske pensionskasser samt syge- og livsforsikringsvirksomheder imidlertid helt udeladt af statistikken. For grønlandske pensionskasser og banker der udbetaler pension er der indhentet data så pension udbetalinger kunne fjernes.

Ekstraordinære udbetalinger vedrørende feriepenge og særlige bonusordninger i december forsøges identificeres og fraregnes i beløbet.

4.2.1 Beskæftigelse registreret ved indhandling

Dem som indhandler deles i to sæt.

Det 1. sæt er dem som indhandler mindre end deres A-indkomst på et helt år. Sættet indeholder også alle pensionister selv om disse indhandler mere end de har i A-indkomst. Disse er kun beskæftiget i de måneder hvor de indhandler.

Det 2. sæt er dem som indhandler mere end deres A-indkomst på et helt år. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får

arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Dem i sæt 2 vil have indhandling som hovedbeskæftigelsen hele året, selv om der kan være måneder hvor deres A-indkomst er større.

Personer, der indhandler ved andre virksomheder end virksomheder inden for landbrug og fiskeri, flyttes til branchen fiskeri.

4.2.2 Imputering af ikke-registreret beskæftigelse

Kildematerialet i form af månedsspecifikationer er ikke komplet i forhold til den samlede beskæftigelse på det grønlandske arbejdsmarked. Således identificeres og imputeres yderlig beskæftigelse ved hjælp af Grønlands Statistiks indkomstregister. Den imputerede beskæftigelse berører ca. 1.000 personer årligt.

Der er 3 typer af dem som imputeres.

Type 1: Dem som ikke har indhandling i månedsspecifikationer men har indhandling i indkomstregistret. Der medtages dem som i gennemsnit har mindst 20 timer på mindstelønnen pr måned. For pensionister er det det dobbelte. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Dem som har mere i indhandling end i A-indkomst vil have indhandling som hovedbeskæftigelsen hele året. Branchen er fiskeri. Der er ca. 60 om året.

Type 2: Dem som har mere i indhandling i indkomstregistret end i indhandling i månedsspecifikationerne for hele året. Det er dem som indhandler på brættet eller hos private. Indhandlingen i månedsspecifikationerne medtages ikke, men indhandlingen i indkomstregistret fordeles ud på samme måde som type 1. Branchen er fiskeri. Der er ca. 10 om året.

Type 3: Er enkeltmandsvirksomheder. Dem som ikke har indhandling i indkomstregistret men virksomhedsresultat er større end 0. Der medtages dem som i gennemsnit har indtægter svarende til mindst 20 timer på mindstelønnen pr måned. For pensionister er det det dobbelte. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Branchen er uoplyst. Der er ca. 1.000 om året.

4.2.3 Brancher for Offentlig forvaltning og service

I Statistik Banken er Offentlig forvaltning og service opdelt efter COFOG koder. For Selvstyret og kommunerne imputeres COFOG koder fra lønsystemet. COFOG koden vælges for den ansættelse hvor indkomsten er størst.

For danske arbejdsgiver tildeles COFOG koder efter branche, se oversigt 8.

Oversigt 8. Tildeling af COFOG koder

DB07 branchekode	COFOG gruppe
84.22.00	Forsvar (COFOG 2)
84.23.00	Offentlig orden og sikkerhed (COFOG3)
84.24.00	Offentlig orden og sikkerhed (COFOG3)
Andre	Andet (COFOG x)

4.3 Det endelige beskæftigelsesregister

Det endelige beskæftigelsesregister omfatter udelukkende beskæftigelse blandt den fastboende befolkning. Den fastboende befolkning defineres ved hjælp af Grønlands Statistiks befolkningsregister, og omfatter alle personer

bosiddende i landet såvel primo som ultimo det pågældende år, og som primo måneden var fyldt 15 år.

Som det fremgår af oversigt 9, indgik ca. 4 pct. af ultimo-populationen i 2023 ikke i den fastboende befolkning.

Oversigt 9. Den fastboende befolkning

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Befolkning ultimo	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609	56.699
Fastboende befolkning	53.371	53.493	53.888	54.124	54.049	54.113
Fastboende befolkning, mindst 15 år ultimo måned ...	42.671	42.792	43.152	43.371	43.333	43.430

Beskæftigelsesregistret indeholder – udover oplysninger om registreret løn, samt branche – også oplysning om, hvorvidt den pågældende ansættelse er klassificeret som hovedbeskæftigelse eller bibeskæftigelse.

Hovedbeskæftigelse defineres som den ansættelse, hvor personen i en måned har højest registreret løn. Personens øvrige ansættelser i den givne måned defineres som bibeskæftigelse. Endvidere er der knyttet demografiske og geografiske oplysninger på registret.

4.4 Statistikbanken

Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl, indeholder detaljerede tabeller vedr. beskæftigelsen. Her er det muligt at skræddersy egne opgørelser over beskæftigelsen. Alle tabeller og figurer i kapitel 2 er dannet på baggrund af udtræk fra disse matricer. Kildehenvisning er angivet under hver tabel og figur. Data før 2016 findes i arkivet under beskæftigelsen.

4.5 Fejlkilder

Registrene, som udgør det datamæssige grundlag for beskæftigelsesstatistikken, er dannet ud fra store mængder administrative data. Af den grund foreligger der naturligvis en række potentielle fejlkilder. De væsentligste af disse fejlkilder præsenteres herunder.

Beskæftigelsesstatistikken bygger på data om arbejdsgivernes månedlige indberetning af løn m.m. Selve beskæftigelsesstatistikken hænger derfor uløseligt sammen med kvaliteten i de månedlige indberetninger. Praksis for periodisering af lønningerne i den enkelte virksomhed er således af afgørende betydning for det endelige beskæftigelsesregister, og udgør af samme grund i betydelig usikkerhedsfaktor for kvaliteten af det endelige register.

Som beskrevet i afsnit 4.2 om datavalidering er der stor bevågenhed omkring denne problematik i tilblivelsen af det endelige register. Ekstraordinære udbetalinger vedrørende feriepenge og særlige bonusordninger i december forsøges identificeres og fraregnes i beløbet. Ekstraordinære udbetalinger kan også forekomme i andre måneder.

På grund af størrelsen og kompleksiteten af datamaterialet må det alt andet lige forventes, at en vis del af disse ekstra ordinære udbetalinger ikke lader sig identificere og følgelig må anses som en fejlkilde. Denne type fejlkilder har utvivlsomt størst indvirkning på opgørelserne af månedsløn, mens det skønnes, at problematikken ikke har den store betydning for kvaliteten af selve beskæftigelsesopgørelsen.

Der er en vis usikkerhed forbundet med den imputerede beskæftigelse. Idet selvangivelserne – og derved indkomstregistret – er årsopgjort, er det ikke

muligt ud fra disse data at periodisere den imputerede beskæftigelse. En person kan på få måneder optjene en relativ høj årsløn, der indikerer, at vedkommende har været i beskæftigelse alle 12 måneder i det pågældende år. Omvendt kan en person også være løst beskæftiget i alle 12 måneder. Men hvis indkomsten herfra er tilstrækkelig beskeden, fanges den imidlertid ikke i imputeringen.

Beskæftigelsesstatistikken brancheopdeles på baggrund af arbejdsgiverens registrerede branche i henhold til Det Centrale Virksomhedsregister (CVR). Nøjagtigheden i den branchefordelte beskæftigelse afhænger således af, hvor præcist de enkelte virksomheder er brancheplaceret i CVR. Som udgangspunkt anses CVR for retvisende. Metoden har dog visse begrænsninger, særligt i de tilfælde, hvor en virksomhed har flere forskelligartede aktiviteter, der reelt set burde fordeles på forskellige brancher. Denne fejlkilde er imidlertid forsøgt begrænset ved at gå fra den stringente brancheinddeling i CVR til den modificerede brancheopgørelse, hvor der tildeles et nyt hovederhverv på baggrund af virksomhedens primære aktivitet, jf. kildebeskrivelsen i kapitel 3.

Signatur forklaring:

...Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

- Nul

* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Gorm N. Pedersen

E-mail: gnpe@stat.gl

Arbejdsmarked

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

